

การดูแลและจัดการสุนัข

โดย

ผศ.น.สพ.ดร. ภาคนิจ คุปพิทยานันท์

(โครงการ 1 อาจารย์ 1 ผลงาน ปีการศึกษา 2552)

การดูแลและจัดการสุนัข

Asst. Prof. Dr Pakanit Kupittayanant , DVM., Ph.D.

Domestic Dog

- *The most popular pet*
- *Canis familiaris*

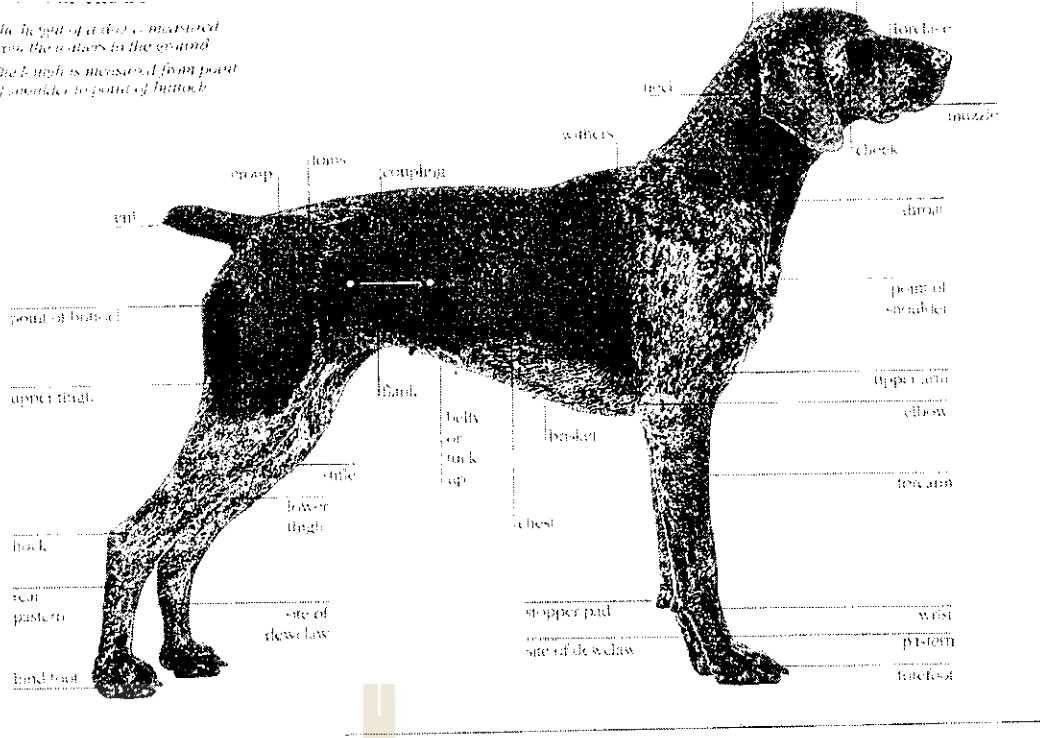
แนะนำให้ผู้รู้จักสุนัข

- ต้นตระกูลของสุนัขเลี้ยง
 - เริ่มจากสุนัขป่า
 - มนุษย์นำมาเลี้ยงและทำการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง
 - สายพันธุ์มาจนเป็นสุนัขพันธุ์ต่างๆ ในปัจจุบัน
 - ลักษณะนิสัย โดยพยายามรักษาลักษณะที่ดีของสุนัขป่า เช่น การเชื่อฟังผู้นำ แต่ลดลักษณะบางอย่าง เช่น การระแวงระวังภัย
- การนำสุนัขมาเลี้ยงในยุคแรก
 - ครั้งแรก-มนุษย์แถบซีกโลกเหนือนำสุนัขป่ามาเลี้ยง
 - ลูกสุนัขตัวแรกของมนุษย์เกิดขึ้นราว 12,000 ปีมาแล้ว

Points of the Dog

- *The height of a dog is measured from the withers to the ground.*
- *The length is measured from point of shoulder to point of buttock.*

The height of a dog is measured from the withers to the ground
The length is measured from point of shoulder to point of buttock

➤ การแบ่งชนิดของสุนัขแบ่งตามหลักฐานซากดึกดำบรรพ์

- Mastiffs
- Wolf-like dogs
- Greyhounds
- Pointer
- Sheepdogs

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Mastiff (Mastiff) เป็นสุนัขที่มีขนาดใหญ่ที่สุดชนิดหนึ่ง มีถิ่นกำเนิดในประเทศอังกฤษ มีลักษณะที่แข็งแรงและขี้เกียจ

Wolf-like dogs (สุนัขป่า) เป็นสุนัขที่มีลักษณะคล้ายสุนัขป่า มีถิ่นกำเนิดในประเทศจีน มีลักษณะที่แข็งแรงและขี้เกียจ

Greyhound (Greyhound) เป็นสุนัขที่มีลักษณะที่สง่างาม มีถิ่นกำเนิดในประเทศอังกฤษ มีลักษณะที่แข็งแรงและขี้เกียจ

Pointer (Pointer) เป็นสุนัขที่มีลักษณะที่สง่างาม มีถิ่นกำเนิดในประเทศอังกฤษ มีลักษณะที่แข็งแรงและขี้เกียจ

Sheepdog (Sheepdog) เป็นสุนัขที่มีลักษณะที่สง่างาม มีถิ่นกำเนิดในประเทศอังกฤษ มีลักษณะที่แข็งแรงและขี้เกียจ

การแบ่งชนิดของสุนัขแบ่งตามโครงสร้าง

- Miniature breeds
- Small breeds
- Medium-sized breeds
- Large breeds
- Giant breeds

➤ **Miniature breeds**

- small dog up to (shoulder) 12 in (30 cm)

- Ex.
- Chihuahua
- Duschhund
- French Bulldog
- Pekingese
- Pomeranian
- Poodle toy
- Shih Tzu

➤ **Small Breeds**

- dogs between 12 and 18 in (30-45 cm)

- Ex.
- Cocker spaniel
- Beagle
- Basset hound
- Bulldog
- Chow Chow
- Italian Greyhound

➤ **Medium Breeds**

➤ Dogs between 18 and 24 in (45-60 cm)

➤ Ex.

➤ Collie

➤ Boxer

➤ Bull terrier

➤ Dalmatian

➤ Golden retriever

➤ Labrador retriever

➤ **Large Breeds**

➤ Dogs between 24 and 30 in (60-76 cm)

➤ Ex.

➤ Akita

➤ Dobermann

➤ Greyhound

➤ ST Bernard

➤ Rottweiler

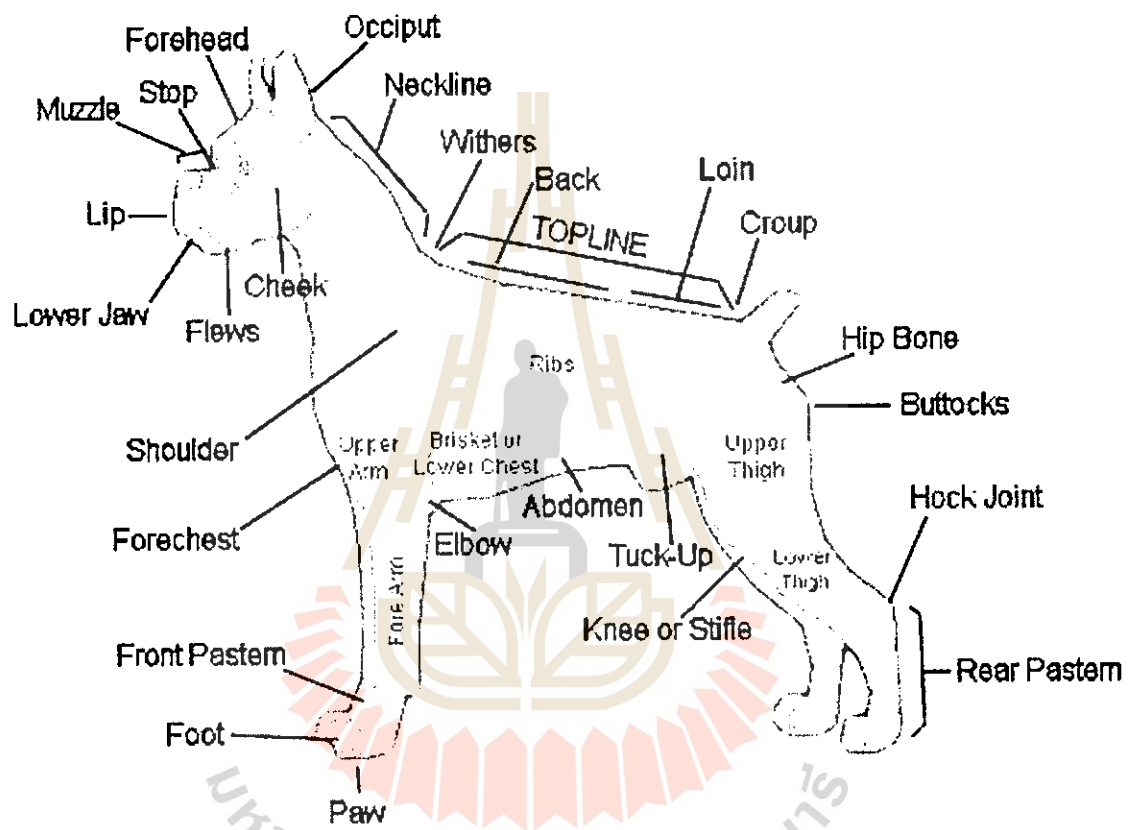
➤ Shepherd

➤ **Giant Breeds**

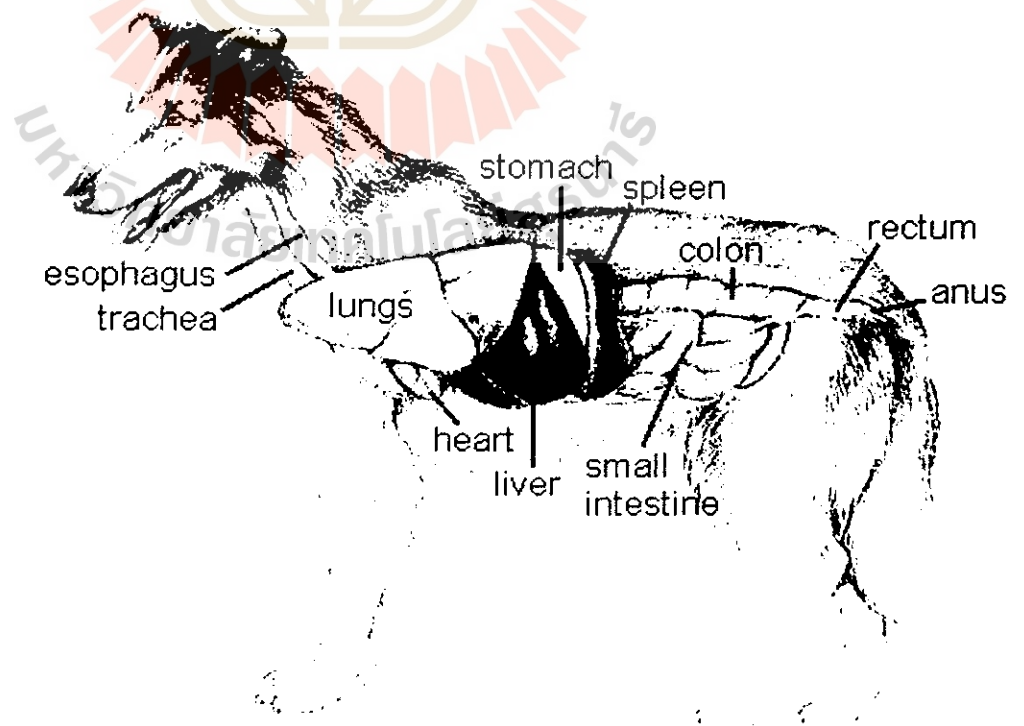
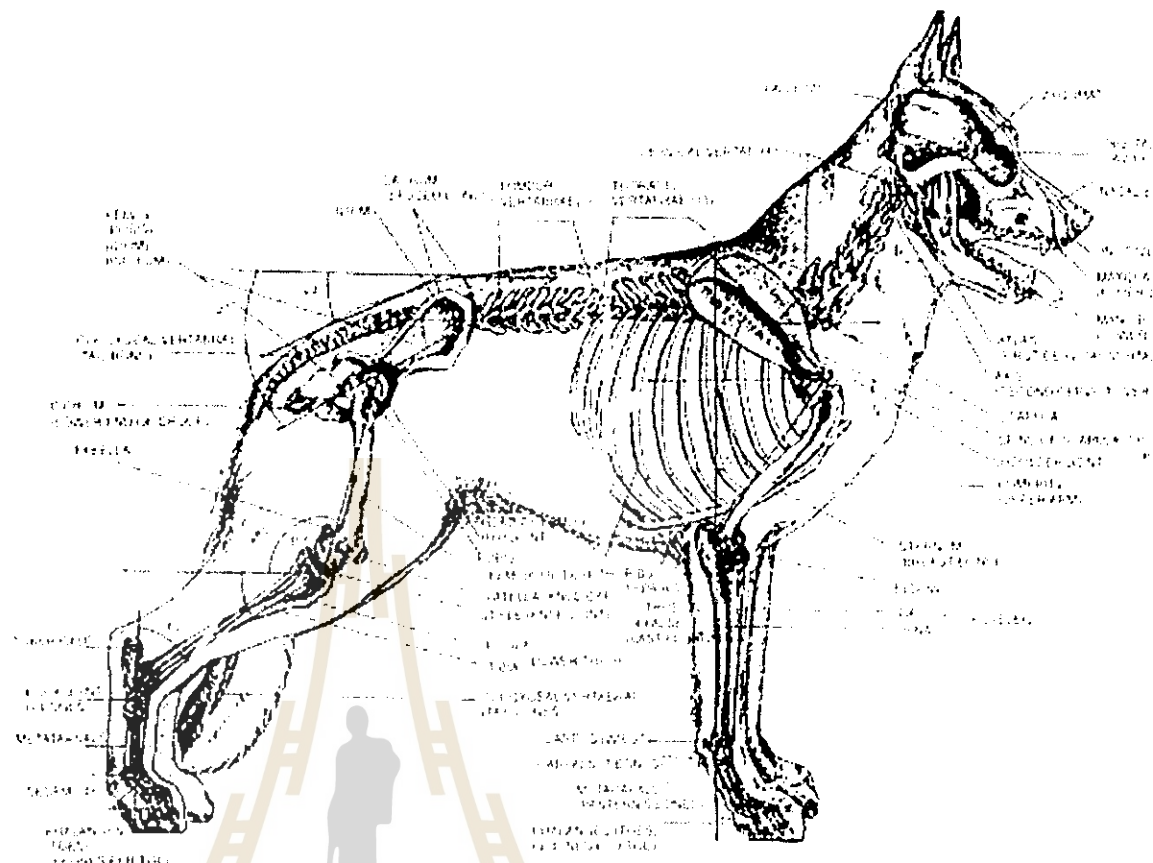
➤ Large dogs over 30 in (76 cm)

➤ Great Dane

โครงสร้างของสุนัข

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Dog Breeds

Yorkshire Terrier

- Other Names: Yokie
- Height: 6-9 inches
- Weight: 3-7 lbs
- Colors: Dark steel blue from back of head to root of their tail. Face, chest and feet are bright tan.
- Coat: Glossy, fine and silky.
- Temperament: Yorkshire Terriers are Intelligent, confident, affectionate, lively, brave and spirited.
- With Children: Yes, does best with an only child and no roughhousing or hectic activity.
- With Pets: Yes, they should be even tempered and co-exist peacefully with other breeds
- Special Skills: Rat catcher and family pet.
- Watch-dog: Very High
Guard-dog: Low
- Care and Training: Frequently daily brushing will keep the coat of the in beautiful condition. Yorkshire Terriers do best when some type of exercise is given, though it need

not be special. A romp through an apartment or house will suffice. Extra care must be taken for the Yorkshire Terrier in cold or bad weather

- Learning Rate: High, easily trained but be careful not to spoil. Obedience learning is medium to low.
- Activity: Very High
- Living Environment: Apartment, house, urban or rural living.
- Health Issues: Eye irritations, patella luxation, premature dental disease and some puppies are born with open fontanelles.
- Life Span: 12 -15 years
Litter Size: 2 - 3
- Country of Origin: Great Britain
- History: The Yorkie (Yorkshire Terrier) became a fashionable pet in the late Victorian era in Yorkshire, England. It is said that they were bred from the Manchester Terrier, Skye Terrier, Maltese, Paisley and Clydesdale Terrier. Yorkshire Terriers made their appearance in the United States in the early 1870s and today have become one of the most popular toy breeds

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Shih-Tzu

- Other Names: Chrysanthemum Dog
- Height: 8 - 11 inches
Weight: 8 - 15 lbs.
- Colors: All colors.
Coat: Long, dense, not curly with a good undercoat
- Temperament: Shih Tzus are gentle, loyal, proud
- With Children: Yes, loves children.
With Pets: Yes, gets along well with other animals.
- Special Skills: Family pet
- Watch-dog: Very High
Guard-dog: Very Low
- Care and Exercise: Daily grooming is essential for the Shih Tzu. Bathing once a month. Clipping of matting on feet. Basic training when puppy is young. Minimal exercise is needed, but they will love to play outdoors
- Training: Shih Tzus may be obstinate but patience and consistency will help overcome the problem and achieve a reasonable level of training
- Learning Rate: High, Obedience - Medium, Problem Solving - Low
- Activity: Indoors - High, Outdoors - Low

- **Living Environment:** Apartment is adequate provided they receive some type of exercise. An owner of a Shih Tzu should be a consistent leader who desire an active, curious breed.
- **Health Issues:** Kidney disorder, otherwise no major health problems
- **Life Span:** 10 - 14 Years
Litter Size: 2 - 4
- **Country of Origin:** Tibet
- **History:** Shih Tzus may have originated from a cross between the Tibetan Mountain Dog and the Pekingese. They were a favored dog of the Emperor and is portrayed in Chinese paintings. They were first imported to England in the 1930's. Then after World War II they made their way to the United States by military officers going home

American Cocker Spaniel

- **Other Names:** Cocker Spaniel
- **Height:** 14 -15 in.
Weight: 24 -28 lbs

- Colors: Black, jet black, shading of brown or liver in sheen of coat undesirable; black and tan and brown and tan, with definite tan markings on jet black or brown body; particolors and tricolors.
- Coat: Short and fine on head, medium length on body, with enough undercoat to give protection.
- Temperament: Cocker Spaniels are active, friendly
- With Children: Yes, if from good blood lines they are exceptionally good with children.
With Pets: Yes, sociable and gentle.
- Special Skills: Field sports dog and family pet.
- Watch-dog: High
Guard-dog: Low
- Care and Training: Need careful grooming for about forty-five minutes twice a weeks is definitely necessary for the American Cocker Spaniel. They adapt well to city dwelling, but need sufficient exercise to prevent them from becoming overweight.
- Learning Rate: High, Obedience - High, Problem Solving - Low
- Activity: Indoors - Medium, Outdoors - High
- Living Environment: Apartment, house, country or city as long as they are exercised the American Cocker Spaniel will adapt. An owner of a Cocker Spaniel should be willing to spend time grooming their coat and handling them every day.
- Health Issues: The Cocker Spaniel is quite hardy, but may experience a variety of inherited disorders such as eye problems, hip dysplasia, slipping stifles and epilepsy.
- Life Span: 10 - 14 Year
Litter Size: 4 - 6
- Country of Origin: USA

History: Despite his name, the American Cocker Spaniel is in fact originally a breed of Spanish blood. The Spanish Spaniel is considered to be the oldest of the recognized spaniels. Developed by crossing setters and spaniels, it was during the seventeen century they were divided into the water and land spaniels. In 1892 the Cocker Spaniel was recognized as a breed in England. In the late 1870's the breed was brought to the United States and here he was developed quite different lines from the English Cocker and is now registered as a separate breed.

Bull Terrier

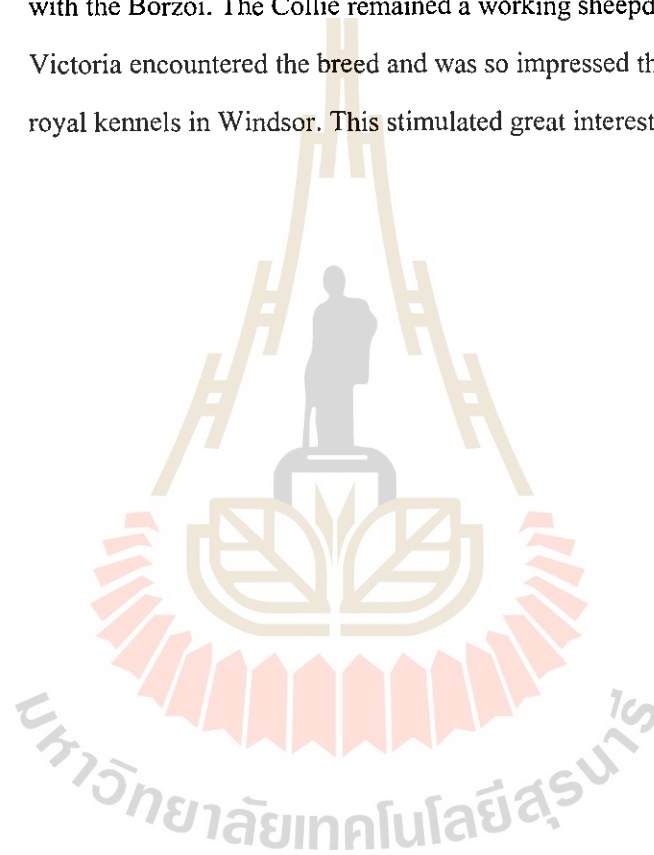
- Height: 21 - 22 inches
Weight: 52 - 62 lbs
- Colors: Pure white, brindle, black, red, fawn and tri-colored.
- Coat: Short and flat
- Temperament: Bull Terriers are fearless, determined
- With Children: Yes, if properly socialized and supervised.
With Pets: Needs to be properly socialized and supervised, but dog-aggressiveness is prevalent in some lines.
- Special Skills: Family pet.
- Health Issues: Hereditary zinc deficiency. Some puppies are born deaf.
- Life Span: 10 - 14 Years
Litter Size: 4 – 8
- Country of Origin: Great Britain
- History: Bull Terriers were crossed with the old English Bulldog and terriers early in the 19th century. At this time they were a lighter more agile dog who was used to bait bulls, dog fighting and to tackle vermin. Bull Terriers are prized for their courage, agility and speed.

Collie

- Other Names: Scottish Collie
- Height: 22 - 26 inches
Weight: 51 - 75 lbs.
- Coat (Smooth): Very dense, straight outer coat with soft, furry undercoat
Coat (Rough): Short, harsh and smooth with a dense undercoat.
- Temperament: Rough and Smooth Collies are intelligent, gentile, social
- With Children: Yes, excellent.
With Pets: Yes, usually very good
- Special Skills: Sheepdog and family pet
- Watch-dog: High
Guard-dog: Medium - Low, they will make friends rather than attack.
- Care and Exercise: Rough Coated Collies: Coat sheds dirt easily, but a weekly brushing will keep them in good condition. Collies shed a lot, take extra care during shedding to remove mats and tangles. Smooth Coated Collies: Minimal grooming is necessary.
Regular walks or free exercise is necessary to keep a well balanced dog.

- Training: Basic obedience training should be taught at an early age. Collies are a quick learner who will give their best results by you using the tone of your voice. Housebreaking is relatively easy for this breed.
- Learning Rate: High, Obedience - Very High, Problem Solving - High
- Country of Origin: Scotland
- History: All varieties of Collies come from Scotland where they were used in the Scottish Lowlands as a hard working sheepdog. The word "colley" is a Scottish term for a sheep with a black face and legs. Claims have been made that the Rough Collie was crossed with the Borzoi. The Collie remained a working sheepdog until the 1860's when Queen Victoria encountered the breed and was so impressed that she took some back to the royal kennels in Windsor. This stimulated great interest in the breed overnight.

Beagle

- Other Names: English Beagle
- Height: 13 - 16 inches
Weight: 18 - 30 lbs.
- Colors: White, black, tan, red, lemon and blue mottle.
Coat: Short, dense and weatherproof.
- Temperament: Beagles are gently, lovable.
- With Children: Yes, loves them.
With Pets: Very friendly with other dogs in his pack, might chase other small animal's
- Special Skills: Hound and family pet.
- Watch-dog: High, will bark to alert.
Guard-dog: Low
Care and Training: Grooming consists of massaging the skin with your fingers or brushing with a firm bristle brush. Bathe only when necessary with a mild or dry

shampoo. Keep a check on their ears for signs of infection and trim the nail regularly. Exercise is needed on a leash as the Beagle has a tendency to roam. A large back yard will take care of most of the Beagles exercise requirements. They will respond well to basic obedience training.

- Learning Rate: High; Obedience - Low, Problem Solving - High.
- Activity: High, active and inquisitive
- Living Environment: An inside dog who requires lots of outside activity, house should have a fenced yard.
- Health Issues: Congenital heart disease, spinal problems, epilepsy and skin conditions. They also have a tendency to become obese.
- Life Span: 12 - 13 Years
Litter Size: 5 - 7
- Country of Origin: Great Britain
- History: The Beagle has existed in Britain since the reign of King Henry VIII. During the Renaissance they were used to hunt hares in Wales and France. Beagles were known as the best hare dog among small hounds. The name may come from the Celtic word for small, "beag" or the French for gape throat, "bgueule." During 1954 they were the most popular dog in the United States.

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
การดูแลสุนัขเบื้องต้น
หัวข้อ

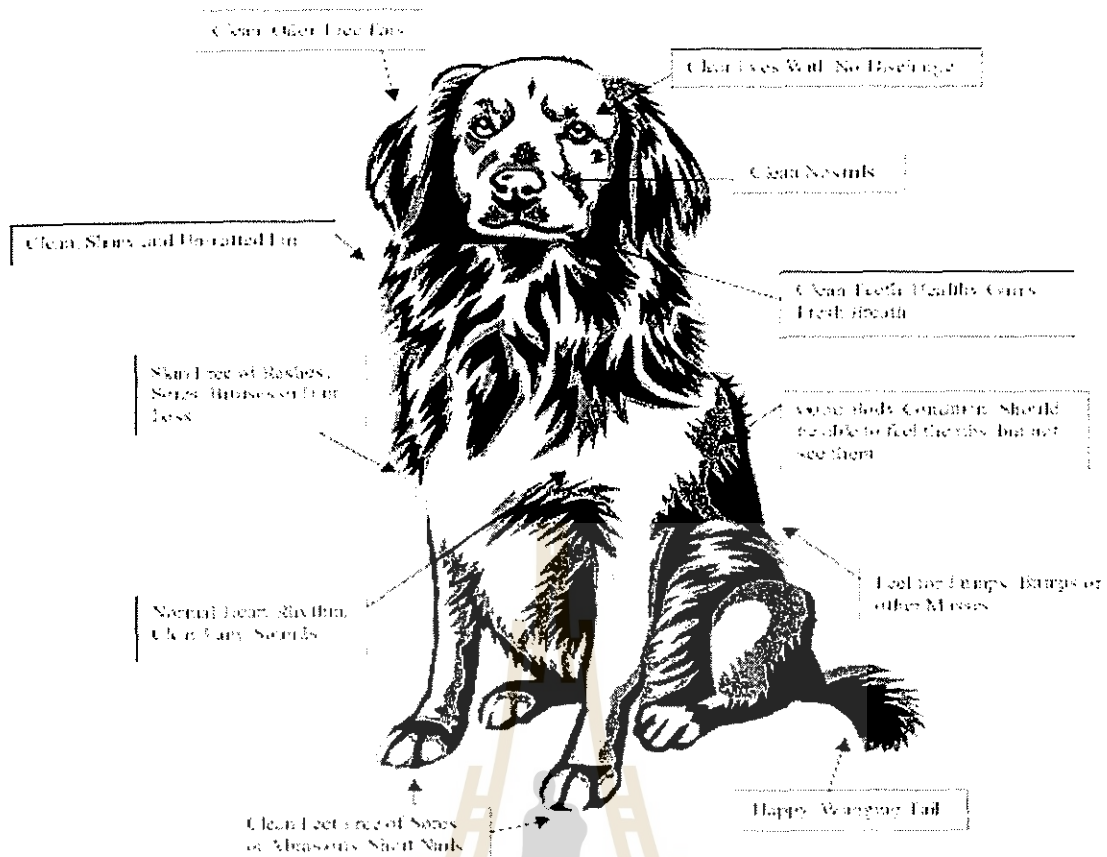
- การเป็นเจ้าของสุนัข	- การอุ้ม
- การออกกำลังกาย	- เครื่องใช้ที่จำเป็น
- การเดินทางในวันหยุด	- การเลือกลูกสุนัข
- การตัดเล็บ	- การนำเข้าบ้านครั้งแรก
- การอาบน้ำ	- การฝึกภายในบ้าน

Being a Dog Owner

- **การเป็นเจ้าของสุนัข:**
 - เพิ่มคุณค่าให้แก่ชีวิต
 - ทำให้ไม่โดดเดี่ยวหรือแยกจากผู้อื่น
 - ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์และสุนัขเป็นแบบเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน
 - ในฐานะมนุษย์เป็นเจ้านายหรือผู้นำ ควรดูแลสุนัขของตนเองดีที่สุดเท่าที่จะทำได้
ต้องรับผิดชอบต่อ:
 - การฝึกหัด
 - การให้อาหาร
 - การผสมพันธุ์
 - การจัดหาที่อยู่อาศัยที่เหมาะสม
 - ให้ความเป็นเพื่อน และความปลอดภัย
 - รวมถึงการดูแลความสะอาดและสุขภาพ
-
- **หลักการ:**
 - เลือกให้เหมาะกับการดำเนินชีวิตของผู้เลี้ยงในวันนี้และอีกต่อไปใน 10 ปีข้างหน้า
 - เลือกสุนัขที่ร่าเริงแจ่มใส ควรได้ดูขณะที่ลูกสุนัขอยู่กับแม่
 - ลูกสุนัขควร ได้อยู่กับแม่อย่างน้อย 8 สัปดาห์ ก่อนแยกมา
 - ควรให้สัตวแพทย์ได้ตรวจและออกใบรับรองก่อนซื้อสุนัข
 - **ลักษณะลูกสุนัข:**
 - ร่าเริง
 - อยากรู้อยากเห็น
 - ไม่ขลาดกลัวเมื่อพบคนแปลกหน้า แต่จะเข้ามาหาเพื่อสำรวจ บ่งบอกถึงความมั่นใจ แต่ไม่มากเกินไปจะเป็นสุนัขดีในอนาคต

• การตรวจลูกสุนัข:

- ตามีประกายแจ่มใส ไม่มีขี้ตา รวมทั้งอาการอักเสบหรือระคายเคือง
- ใบหูด้านในมีสีชมพู ไม่มีกลิ่นเหม็น ไม่มีสะเก็ดซึ่งบ่งบอกว่ามีไรในหู
- ผิวหนังต้องไม่มันเยิ้มหรือแห้งเป็นสะเก็ด ไม่มีแผลหรือเป็นก้อนนูน บริเวณผิวหนัง ขนแข็งแรงไม่ร่วงหลุดเวลาถูบตัว
- เหงือกมีสีชมพู ไม่มีกลิ่นปาก การเรียงตัวของฟันสบกันพอดี
- บริเวณทวารหนักควรสะอาดและแห้ง ไม่มีลักษณะบ่งบอกว่าท้องเสีย หรือมีสิ่งผิดปกติออกมาจากอวัยวะเพศ
- เมื่อยกลูกสุนัขขึ้นควรรู้สึกหนัก ลูกสุนัขที่ไม่ดีนรน อาจบ่งบอกว่าจะเป็นสุนัขที่เชื่อฟังคำสั่งที่ดี

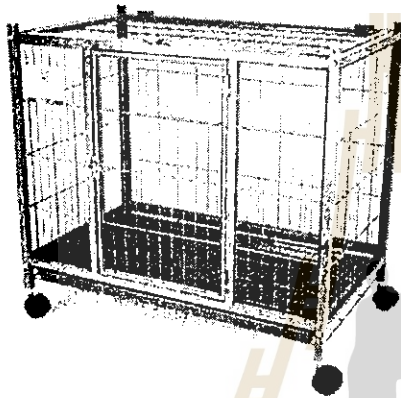
การนำเข้าบ้านครั้งแรก

- ลูกสุนัขจะสำรวจ เดินเปะปะ
- ควรจำกัดบริเวณและปล่อยให้สำรวจเฉพาะบริเวณนั้นๆ
- ไม่ควรทิ้งลูกสุนัขให้อยู่โดยลำพัง
- ควรจัดให้มีอาหาร น้ำ และของเล่นพวกกัดแทะ
- ใน 2-3 วันแรกควรจัดอาหารที่คุ้นเคยก่อน แล้วจึงค่อยเปลี่ยน
- การให้ลูกสุนัขได้อยู่ในกรงจะทำให้รู้สึกถึงความปลอดภัย
- ทำบ้านให้ปลอดภัย ว่างของเกะกะ
- กับสัตว์เลี้ยงอื่นภายในบ้าน
 - สุนัขอยู่ก่อนมักไม่พอใจ เมื่อเจ้าของนำลูกสุนัขตัวใหม่เข้ามา
 - ควรเปิดโอกาสให้สุนัขที่อยู่ก่อนได้สำรวจลูกสุนัขตัวใหม่ขณะที่ยังหลับอยู่

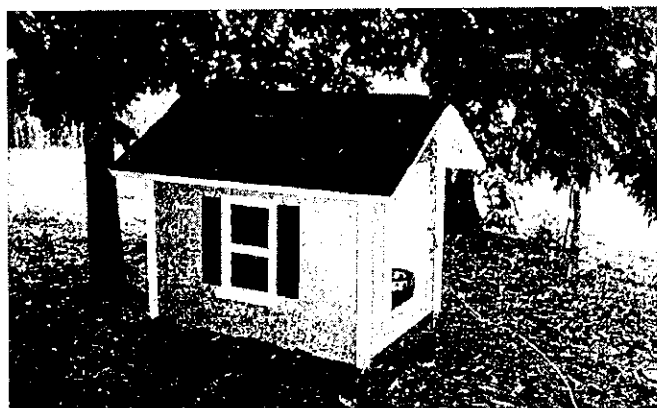
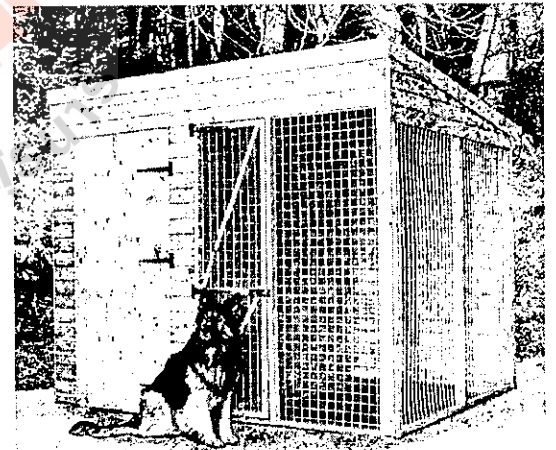
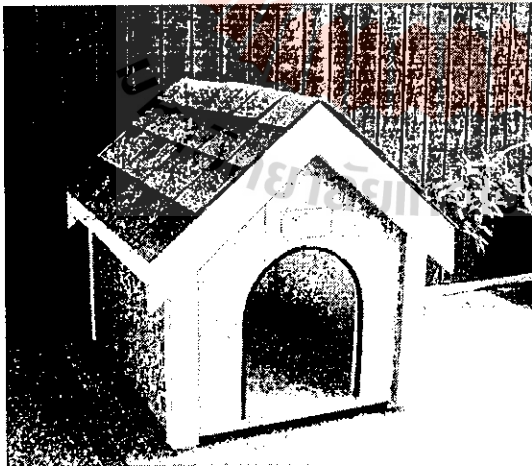
- ทำความรู้จักกับแมว
 - สามารถอยู่ร่วมกันอย่างเป็นมิตรได้
 - ควรเปิดโอกาสให้แมวได้สำรวจลูกสุนัขตัวใหม่ขณะที่ยังหลับอยู่

Necessary Equipment for Your Dogs

Dog Cage

Dog House

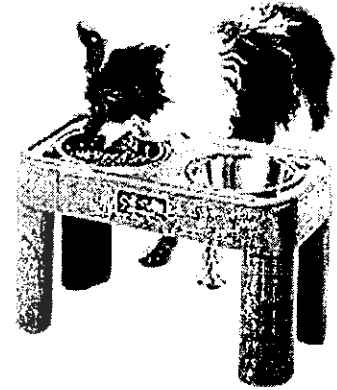
Dog Bed

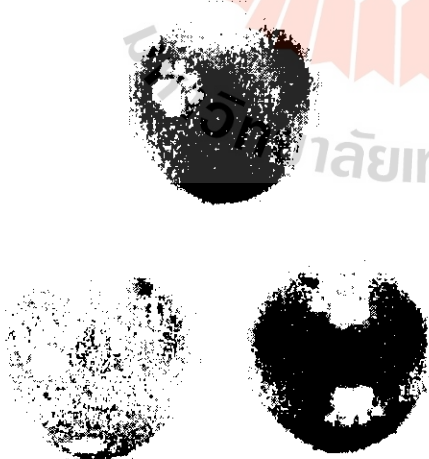
Dog Door

Dog Food Container

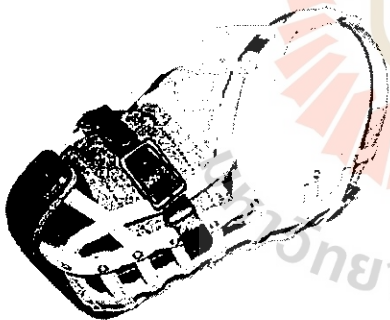
Dog
Toy

Dog Collar

Dog Muzzle

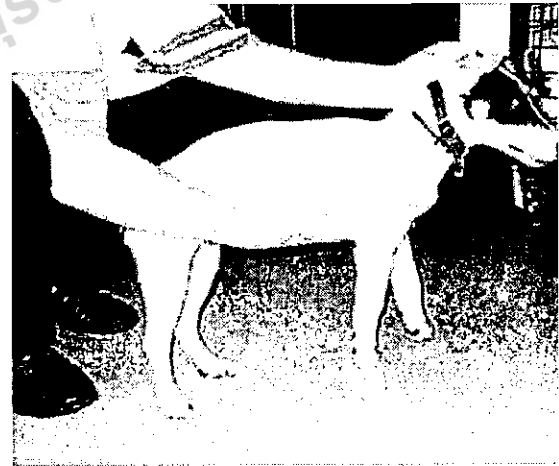
Dog Harness

How to Pick Up a Dog

ONE PERSON - SMALL DOG

ONE PERSON - MEDIUM SIZED DOG

การฝึกภายในบ้าน

- ลูกสุนัขมักจะถ่ายปัสสาวะและอุจจาระ หลังจากรับประทานอาหาร ดื่มน้ำ หรือตื่นนอน ลูกสุนัขเล็กอาจถ่ายทุก 2-3 ชั่วโมง
- ช่วงแรกจะถ่ายเลอะเทอะจนกว่าจะได้รับการฝึก

การหัดให้ขับถ่ายบนกระดาน

- เมื่อลูกสุนัขอยากถ่ายปัสสาวะ อุจจาระ มักจะดมกลิ่นบนพื้น บางตัวจะดมพื้นและวิ่งวนไปรอบๆ
- รีบนำสุนัขไปในจุดที่จัดไว้ให้ถ่ายทันที
- วางลูกสุนัขลงบนกระดานหนังสือพิมพ์ การเปลี่ยนกระดานควรเหลือแผ่นเก่าไว้บ้างเพื่อให้สุนัขจำกลิ่นและถ่ายที่เดิมอีก
- เมื่อลูกสุนัขถ่ายบนกระดานแล้ว เจ้าของควรแสดงความชื่นชม

การหัดให้ขับถ่ายนอกบ้าน

- ลูกสุนัขที่เริ่มโตต้องหัดให้ถ่ายนอกบ้าน

- ต้องหมั่นสังเกตอาการสุนัขอยากขับถ่าย แล้วเปิดประตูบ้านให้ออกไป
- พยายามให้สุนัขถ่ายห่างไกลจากตัวบ้าน
- สุนัขมักขับถ่ายที่เดิมเสมอ

การเล่นและการออกกำลังกาย

ชนิดของการออกกำลังกาย

- การออกกำลังกายโดยไม่มีสายจูง
- การออกกำลังกายโดยมีสายจูง
- การเล่นกับสุนัขตัวอื่น
- การเล่นเกมต่างๆ กับเจ้าของ การเล่นลูกบอล การเล่นชักเย่อ
- การกัดแทะของเล่น
- การเล่นกับสัตว์อื่น

How to Bath a Dog

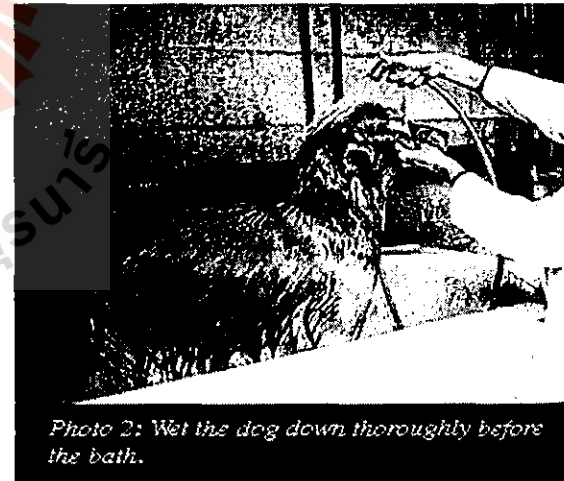

Photo 7: The nozzle is held parallel to the dog. Note that the coat is laying flat against the skin.

Photo 8: You can gently brush the coat in the same direction while force drying it.

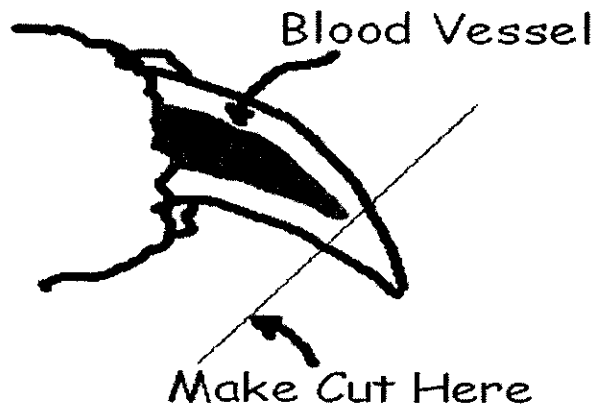

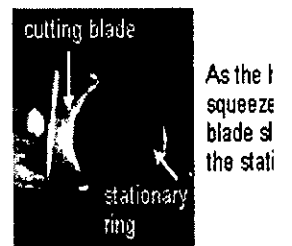
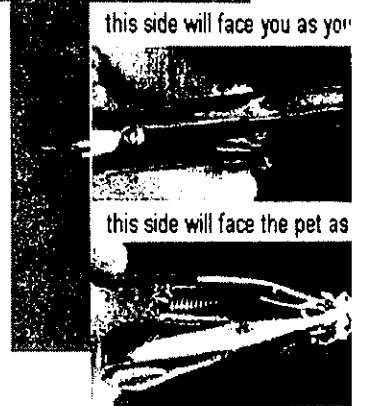
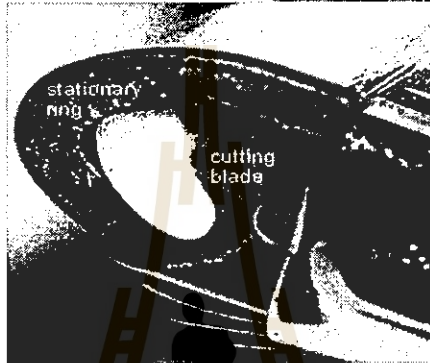
Photo 9: The coat tends to hang down the sides of the dog in the direction of the floor. Note the nozzle pointing in that direction.

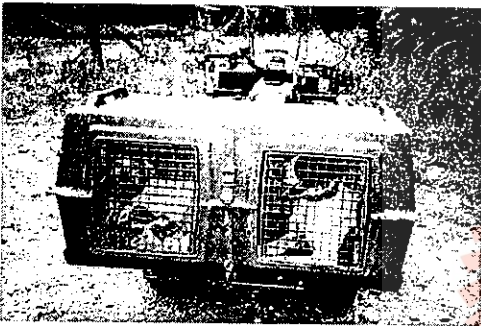
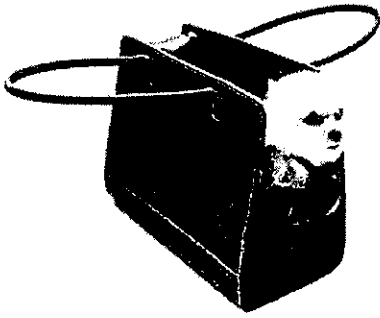
Photo 11: Use caution using the force dryer around ears, face and private parts.

Clipping a Dog's Toenails

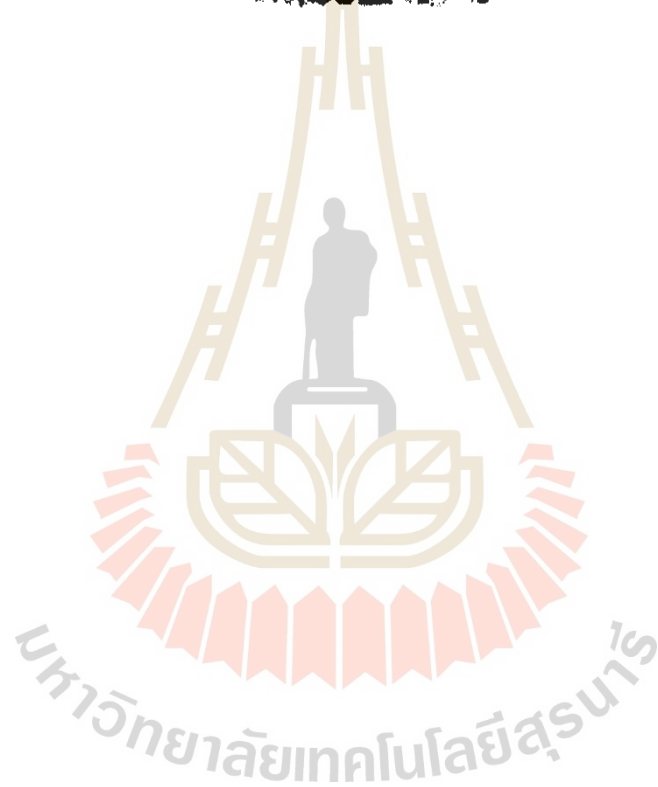

Travelling with Your Dog

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Brushing Your Dog Teeth

การดูแลขนสุนัข

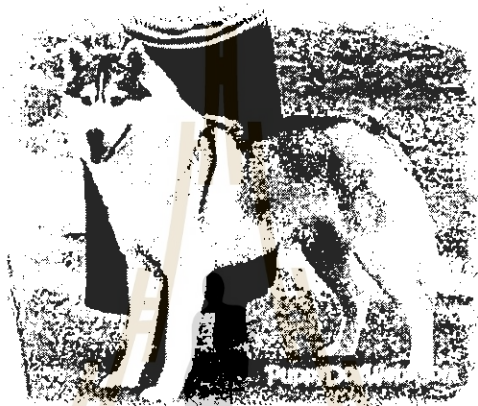
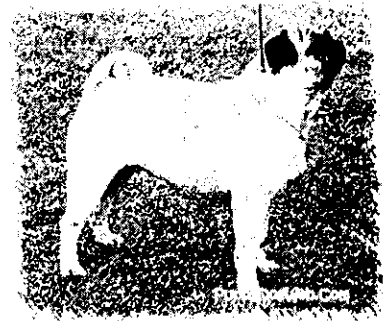
ลักษณะและชนิดของขนสุนัข

- ขนเรียบ
- ขนสั้น
- ขนหยิก
- ขนแข็งคล้ายเส้นลวด
- ขนยาว
- ขนคล้ายเส้นไหม

ขนเรียบ

ขนสั้น

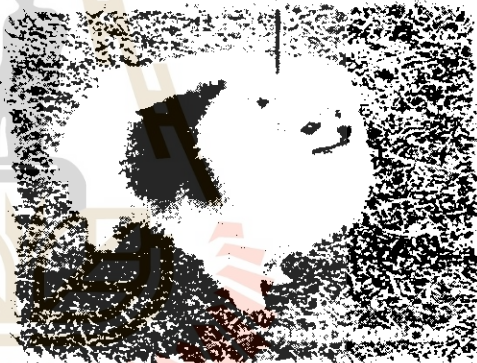
ขนหยิก

ขนแข็งคล้ายเส้นลวด

ขนยาว

ขนคล้ายเส้นไหม

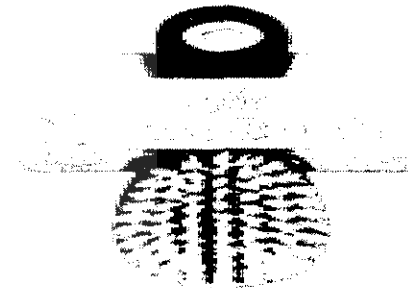

อุปกรณ์ดูแลขน/แปรงขน

- แปรงยาง
- แปรงขนสัตว์
- ผ้าซาเมัวร์
- แปรงสติกเกอร์
- หวี
- มีดถอนขน
- กรรไกร
- แปรงขนหมุด

 click to enlarge

 click to enlarge

การแปรงขนให้สุนัขที่มีขนเรียบ

- โดเบอร์แมนน์
- ควรแปรงสัปดาห์ละ 1-2 ครั้ง
- ขั้นตอนแรก ใช้แปรงยางหรือถูมือแปรงย้อนขน เพื่อจัดขนที่หยาบคาย & สิ่งสกปรกบนผิวหนัง
- ขั้นที่ 2 ใช้แปรงขนสัตว์แปรงทั่วตัวตามแนวขน
- ขั้นที่ 3 ขัดขนอย่างรวดเร็วด้วยผ้าซาเมัวร์

การแปรงขนให้สุนัขที่มีขนสั้น

- French bulldog
- ขั้นที่ 1 ใช้แปรงพิเศษ = สติกเกอร์ ช่วยให้ขนไม่พันกัน
- ขั้นที่ 2 แปรงทั่วตัวด้วยแปรงขนสัตว์
- ขั้นที่ 3 ใช้ซี่ละเอียดแปรงขนบริเวณหางและขา ใช้กรรไกรเก็บขนที่ขึ้นไม่เป็นระเบียบออก

การแปร่งขนให้สุนัขที่มีขนยาว

- คอลลิ
- ขั้นที่ 1 ใช้สติกเกอร์ค่อย ๆ สางขนที่พันกันและเป็นปม
- ขั้นที่ 2 แปร่งซ้ำด้วยแปรงขนหมุด
- ขั้นที่ 3 ใช้หวีด้ามตรงที่มีซี่หวีกว้างหวีอีกครั้ง ที่ช่วงขาที่มีขนยาว
- ขั้นที่ 4 ตัดขนที่ยาวรอบเท้า ขนระหว่างนิ้ว

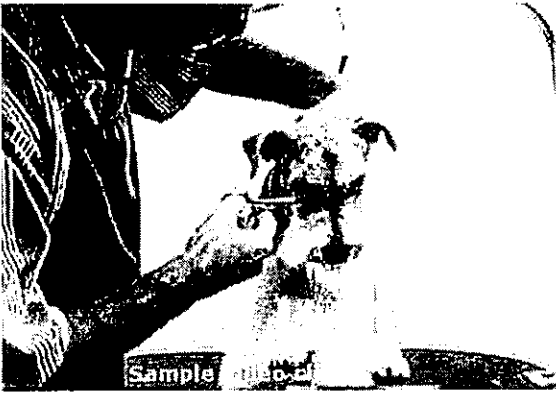
การแปร่งขนให้สุนัขที่มีขนคล้ายเส้นไหม

- ฮาวนด์ ชิสุ ปีกกิ่ง
- ขั้นที่ 1 ใช้แปรงสติกเกอร์สางขนที่พันกันออก
- ขั้นที่ 2 แปร่งด้วยแปรงขนสัตว์
- ขั้นที่ 3 ใช้หวีเสกขนตามแนวกลางหลังแล้วหวีขนแต่ละด้านให้เหยียดลง ใช้กรรไกรตัดให้เป็นระเบียบ
- ขั้นที่ 4 เล็มขนรอบเท้า หู
- ขั้นที่ 5 ขนที่ยาวเหนือตาควรเล็มออก หรือรวบด้วยโบว์

การตัดแต่งขนสุนัข

อุปกรณ์ตัดแต่งขน

BEFORE

AFTER

การให้อาหารสุนัข

Feeding Your Dog

Nutritional needs

- Protein for body-building and repair
- Carbohydrate for energy
- Fats for energy and good health of skin and hair
- Vitamins and minerals for certain essential chemical reactions in the body
- Bulk for trouble-free digestive and bowel action
- Water for all processes occurring everywhere in the body

Ways of feeding

- Do it yourself
- Commercial foods

Commercial foods

- Tinned food; this is of two types: the *wholly meaty* and the *complete diet*
- Dry complete food; these pellets or biscuits of dried food; contain meat products together with carbohydrates, minerals and vitamins. They are easy to store
- Semi-moist complete food; it falls between the dry and tinned foods, but does not store as long as either

Energy requirements

- Puppy 910 kJ per Kg body weight
- Adult 550 kJ per Kg body weight
- Geriatric 230 kJ per Kg body weight
- The equation** currently recommended for calculation of the **average** requirements of **dogs** is as follows:

$$E = 110 W^{0.75} \text{ kcal/day (or } 460 W^{0.75} \text{ kJ/day)}$$

Where W is body weight in Kg

Calculation of metabolisable energy in dog foods (kcal/100g food)

• Food type (*all*)

$$\bullet P \times 3.5 + F \times 8.5 + C \times 3.5$$

• P = Protein g/100g of food

• F = Fat g/100g of food

• C = Carbohydrate g/100g of food

• For result in kJ/100g food, multiply by 4.184

Body weight kg	Age in months				
	2	3	6	12	24
1	250	225	150	125	125
2	495	390	260	210	210
5	1090	795	545	415	415
10	1760	1690	985	700	700
15		2380	1525	950	950
20		3075	2010	1300	1180
30			3205	1925	1600
50			5875	3055	2350
60				3505	2695

Table 5.1: Energy requirements of puppies throughout growth (kcal/day).

For kJ/day multiply result by 4.184

Daily Energy Requirements

	BREED EXAMPLE	WEIGHT OF DOG	ENERGY NEEDED CALS	AMOUNT OF FOOD	
				DRIED COMPLETE	CANNED COMPLETE
SMALL	Chihuahua	4½lb/2kg	230	2¼oz/65g	8oz/230g
	Miniature Pinscher	11lb/5kg	450	4½oz/132g	1lb/450g
	Shetland Sheepdog	22lb/10kg	750	7½oz/220g	1½lb/750g
MEDIUM	Staff. Bull Terrier	33lb/15kg	1010	10½oz/297g	2½lb/1kg
	Springer Spaniel	44lb/20kg	1250	13oz/368g	2¾lb/1.25kg
	Chow Chow	55lb/25kg	1470	15½oz/432g	3¼lb/1.5kg
LARGE	Labrador	66lb/30kg	1675	1lb/493g	3¼lb/1.7kg
	Doberman	77lb/35kg	1875	1½lb/552g	4lb/1.9kg
	Rottweiler	88lb/40kg	2070	1¾lb/609g	4½lb/2kg

Amounts are guidelines only. Individual needs vary, depending on the dog's age and lifestyle

Feeding a Growing Pup

AGE OF PUPPY	HOW OFTEN	WHAT TO FEED
Under 4 weeks	On demand	Mother's milk
Weaning from 4-6 weeks	3-4 times a day	Baby cereal mixed with warmed milk. Gradually add flaked meat and biscuit, or use formulated weaning food.
7-12 weeks	Breakfast	Cereal feed
	Mid-morning	A commercial puppy food (follow instructions carefully), or minced meat (beef, lamb, chicken) mixed with an equal amount of biscuit softened with gravy
	3-4 pm 6-7 pm	As above Cereal feed
At 12 weeks	Mid-morning 4-5 pm 6-7 pm	Three daily meals of a commercial puppy food (follow instructions carefully), or meat and carbohydrates with added vegetables and minerals
At 6 months	Mid-morning 6-7 pm	
From 9 months	One meal (morning or evening)	

Tips on feeding (Do)

- Feed your puppy (dog) regular meals in its own bowl
- Always use a good-quality puppy (dog) food, even if it more expensive than other brands. Ask your veterinarian's advice if in doubt
- If you feed it an all-meat canned food, add two parts rice or mixer biscuit

Tips on feeding (Do)

- Always provide fresh water, especially if you are feeding a dry-food diet
- Make sure more than one person feeds the puppy to avoid overattachment

Tips on feeding (Don't)

- Allow your puppy to stand guard over its bowl. From time to time, add a tasty morsel to the bowl while the puppy is feeding. This will prevent it from becoming possessive
- Feed it tidbits from the table while you are eating

การดูแลสุขภาพและการรักษาพยาบาล

การตรวจร่างกายสุนัข

ลักษณะที่ผิดปกติ

- ตา
 - แวตาแข็งขี้ม มีขี้ตา
- จมูก
 - จมูกแห้งหรือร้อน
- หู
 - สุนัขพันธุ์หูใหญ่มีปัญหาหนัก กลิ่นเหม็น หนอง ขนหูขึ้นมากไป ไร สีของใบหู
- ปาก
 - สีซีดมีปัญหาเกี่ยวกับโลหิต สีเหลืองมีปัญหาเกี่ยวกับตับ
- ผิวหนังและขน
 - หยาบกร้านอาจขาดอาหาร ผิวหนังพบพยาธิภายนอก หรือเป็นแผลติดเชื้อ

- เล็บ
 - เล็บเล็มบ่อย หรือขารับน้ำหนักไม่ได้ การสึกของเล็บเท่ากันหรือไม่
- ทวารหนัก
 - มีอุจจาระติดอยู่อาจท้องเสีย พบปลีของพยาธิตัวแบนติดอยู่
- อวัยวะเพศ
 - บวมอักเสบ มีสิ่งขับถ่ายออกมาจากช่องคลอด

A healthy dog!

It's true that a wet nose like this is a sign of a healthy dog, but a persistently runny nose can be a sign of trouble.

Sick ?

▲ This sad, sick puppy with crusting around his eyes and nose has distemper. Though the disease is not always fatal, affected dogs often have to be put to sleep.

การตรวจสอบการทำงานของร่างกาย

- การวัดอุณหภูมิ
 - สูง บอกลถึงการติดเชื้อ ต่ำ สุนัขอ่อนเพลียไม่สบาย
- การตรวจชีพจร
 - ใช้นิ้วกดเส้นเลือดแดงที่โคนขาด้านใน ความดันโลหิตต่ำ ไม่พบชีพจร

• การคลำต่อมน้ำเหลือง

— บวมแดงถึงการติดเชื้อ

• การฟังเสียงหัวใจและปอด

— สัตวแพทย์จะตรวจโดยการใช้นูฟัง เจ้าของทำได้ง่ายๆ โดยการใช้นิ้วสัมผัสที่ทรวงอก สังเกตการหายใจลำบากได้

• การตรวจท้อง

— ก้อนเนื้อ หรืออวัยวะในช่องท้องขยายใหญ่

• การตรวจข้อต่อ

— พับงอเพื่อดูความเจ็บปวด

การให้ยา

- ให้สุนัขนั่งลง ใช้มืออำปาก วางยาเม็ดลงบนลิ้นให้ลึกที่สุด
- ใช้มือข้างหนึ่งปิดปากสุนัขไว้ จับหน้าสุนัขแน่นขึ้นเล็กน้อย
- ใช้มืออีกข้างลูบคอดจนกระทั่งสุนัขแลบลิ้นมาเลียฝีปากแสดงว่าได้กลืนยาแล้ว
- กล่าวชื่นชมทุกครั้ง
- ถ้าสุนัขกินยาก
- ต้องใช้ขานับหัวไหล่ของสุนัขไว้
- ซ่อนยาในชิ้นเนื้อ

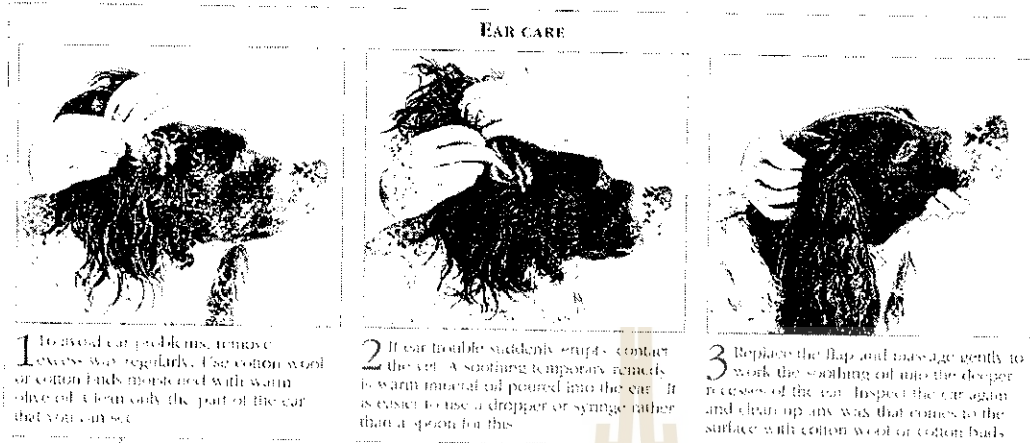
การให้ยาฉีด

- ควรปรึกษาขั้นตอนจากสัตวแพทย์ให้เข้าใจ
- เตรียมหลอดฉีดยา ตั้งให้สุนัขนั่งลง คึงผิวหนังบริเวณต้นคอขึ้น
- แแทงเข็มตรงสันผิวหนังที่ดึงขึ้นมาให้เข็มทะลุเข้าชั้นใต้ผิวหนังขนานกับลำคอ ไม่เข้ากล้ามเนื้อหรือทะลุออกนอกผิวหนัง
- เดินยาช้า ๆ จนหมด ถอนเข็มออก

การรักษาหู

- ทำความสะอาดหูประจำ โดยใช้สำลีชุบน้ำอุ่นหรือยาเช็ดหูที่มีคุณสมบัติละลายไข่มันและขี้หูได้ดี
- การเช็ดใบหูด้านในจะช่วยป้องกันหูอักเสบได้ดี
- จับหัวสุนัขให้นิ่ง พับใบหูไปข้างหลัง
- สอดปลายขวดยาหยอดหูเข้าไปในช่องหู โดยชี้ปลายไปทางจมูก
- บีบยาให้ออกตามจำนวนพอเหมาะ

- จับหัวสุนัขให้แน่น ปิดหูเพื่อป้องกันการสับัดหัว
- พับใบหูกลับ นวดคลึงให้ยาระงายทั่ว

การใส่ยาหยอดตา

- ก่อนใส่ใช้สำลีชุบน้ำเช็ดขี้ตาและคราบน้ำตาลออกให้สะอาด
- ล้างตาด้วยน้ำอุ่นหรือน้ำยาล้างตา
- ประคองหัวสุนัขให้นิ่ง ใช้มืออีกข้างถึวยาหยอดเข้ามาด้านบน หยดยาลงบนตา รอ 2-3 วินาทีให้ยาระงายทั่วตาจึงปล่อยสุนัข

การใส่ยาป้ายตา

- บีบยาให้เป็นเส้นยาวของขอบเปลือกตาล่าง
- ปิดเปลือกตาไว้ 2-3 วินาที ให้ยาละลาย ยาอาจค้างอยู่แต่จะกระจ่ายไปเองภายหลัง

การพยาบาลสุนัขป่วย

- ดูแลอย่างใกล้ชิด
- ให้สุนัขอยู่ในที่อบอุ่น
- ป้อนน้ำอาหารถ้าสุนัขไม่ยอมกินเอง
- สุนัขป่วยจะไม่อยากอาหารควรจัดอาหารที่ชอบให้และไม่มีผลเสียต่อการรักษา
- ระวังแผลกดทับถ้าสุนัขนอนนาน ใช้ครีมทาแนว

การดูแลสุนัขชรา

- แปรงฟันให้ทุกวัน
- การให้อาหารควรเป็นสำหรับสุนัขชรา
- ดูแลตา เช็ดขี้ตาให้ทุกวัน
- ดูแลช่องหูเป็นประจำ
- แปรงขน สุนัขชราจะดูแลขนตัวเองน้อยลง ควรแปรงให้ประจำ
- นวด เนื่องจากมีปัญหาข้อต่อเสื่อมหรืออักเสบ กล้ามเนื้อลีบ

The best way to avoid the build-up of tartar on the teeth is to clean them once a week. Use a soft toothbrush or cotton wool dipped in salt water or special toothpaste for dogs.

โปรแกรมวัคซีน

อายุสุนัข	ชนิดวัคซีน
• 6 สป	- ไข้หัดสุนัขหรือถ้าใส่อักเสบทัดต่อ
• 8 สป	- วัคซีนรวม ไข้หัดสุนัข และ ถ้าใส่อักเสบทัดต่อ
• 10 สป	- วัคซีนรวม ไข้หัดสุนัข และ ถ้าใส่อักเสบทัดต่อ
• 12 สป	- วัคซีนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า
• 16 สป	- ถ้าใส่อักเสบทัดต่อ
• 6 ด	- วัคซีนป้องกัน โรคพิษสุนัขบ้า
• วัคซีนซ้ำทุกปี	

การผสมพันธุ์สุนัข

วงรอบการเป็นสัด

ขั้นตอนการผสมพันธุ์

- พาแม่พันธุ์ไปตรวจสุขภาพ
- เตรียมหาเจ้าของใหม่ให้ลูกสุนัขหรือเลี้ยงเอง
- หากเป็นพันธุ์แท้ควรลงทะเบียนกับสมาคม
- ติดต่อหาพ่อพันธุ์ประวัติดี
- ควรตรวจโรคแท้งติดต่อในพ่อพันธุ์
- เมื่อนำแม่พันธุ์ออกจากบ้านต้องฉีดยาคุม
- ควรนำแม่พันธุ์ไปหาพ่อพันธุ์เสมอ
- ผสมพันธุ์อีกครั้งใน 2 วันถัดมา
- หลังการผสม 3 สัปดาห์นำไปหาสัตวแพทย์เพื่อตรวจการตั้งท้อง

การดูแลสุนัขตั้งท้องและก่อนคลอด

• การให้อาหาร

– ระยะเวลาควรให้อาหารเพิ่มขึ้น 10% และ 30% เมื่อคลอด ให้ได้รับปริมาณ Ca และ P

• การทำความสะอาด

– เมื่อใกล้คลอด ควรตัดขนรอบเต้านม และช่องคลอดเช็ดด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อ

• การแปรงขน

– แปรงขนให้เสมอแต่ต้องระวังบริเวณเต้านม

• การเตรียมสถานที่คลอด

– ควรให้คุ้นเคยกับสถานที่คลอดอย่างน้อย 1 สัปดาห์

– สถานที่ควรเงียบสงบ

– ทำด้วยลังไม้หรือกล่องกระดาษ

การคลอดลูก

• ก่อนครบกำหนด 2-3 วัน จะนอนพักเพื่อสะสมพลังงาน ไม่ควรรบกวนหรือให้ออกกำลัง

• ลูกตัวแรกควรคลอดออกมาภายใน 2 ชั่วโมงหลังเบ่ง เวลาคลอดแต่ละตัวห่างกัน 10-80 นาที

• เมื่อเริ่มเบ่งจะหายใจหอบถี่ Temp ลด กระสับกระส่าย เจ้าของควรจับตาดูสุนัขอาจไปหาที่คลอดที่อื่น

• ขณะเบ่งอาจลุกขึ้นหมุนไปรอบๆ ควรปล่อยให้สุนัขเบ่งคลอดในท่าที่เลือกเอง

• แม่สุนัขจะหันมาสำรวจลูกและเลียน้ำคร่ำและเช็ดหัวตัวออก จากนั้นจะกัดสายสะดือและกินรก

• การเลียน้ำคร่ำออกจากปากและจมูกจะกระตุ้นระบบหายใจ

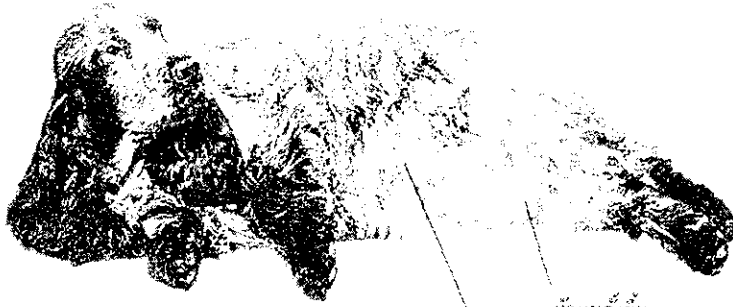
• แม่สุนัขจะหยุดเบ่งระหว่างคลอดเพื่อให้กล้ามเนื้อได้คลายตัวแล้วเบ่งอีก

• แม่สุนัขจะไม่ยอมให้นมลูกจนกว่าจะคลอดเสร็จ

• หลังลูกคลอดนมอิ่มแม่สุนัขจะเลียบริเวณรอบๆอวัยวะเพศและทวารหนักเพื่อกระตุ้นการขับถ่าย

อุจจาระและปัสสาวะ

สิ่งบ่งบอกการตั้งท้อง

หัวนมตั้งขึ้น

ระยะใกล้คลอด

ก่อนครบกำหนดคลอด 2-3 วัน แม่สุนัข เต้านมขยายใหญ่

และเริ่มบวมแดงขึ้น

เมื่อเริ่มเบ่ง

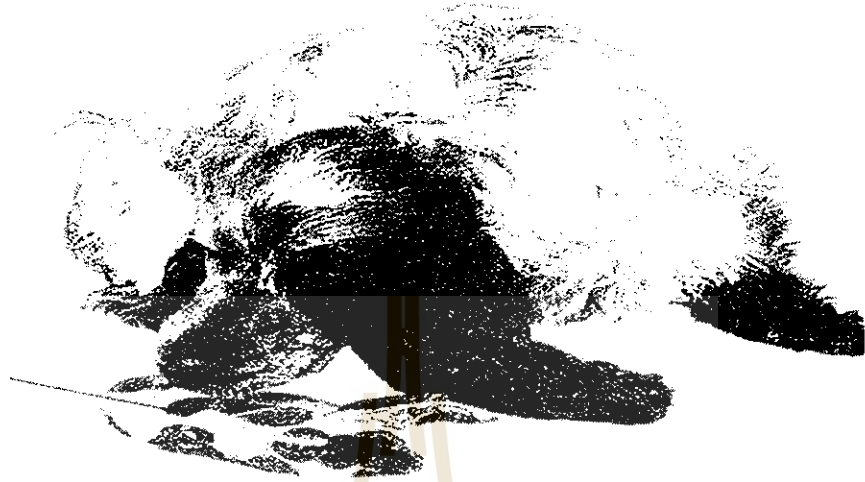
ก
ค
ง
น
ะ
ม
ด
ง
ง
ว

ให้สุนัขเบ่งคลอดในท่าที่เลือกเอง

การ

เถียนน้ำคร่ำและเยื่อหุ้มตัวออก จากนั้นจะกีดสายสะดือและกินรก

แม้สุนัขจะไม่ยอมให้หมตรวจจนกว่าจะคลอดเสร็จ

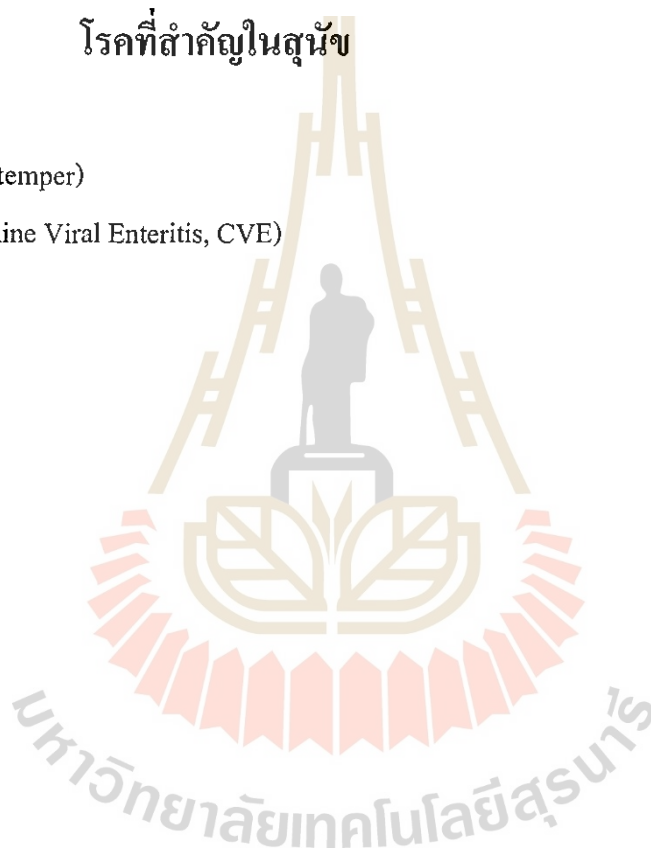

การดูแลลูกสุนัขหลังคลอด

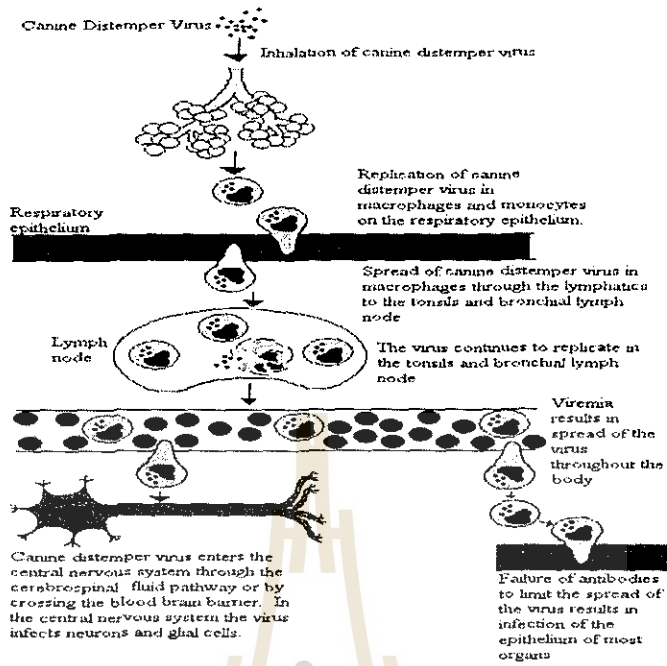
- นอนรวมกลุ่ม เมื่อแม่ไม่อยู่เพื่อความอบอุ่นและสัญชาตญาณการป้องกันตัว
- การดูนมเป็นความสัมพันธ์ระหว่างแม่ลูก แม่สุนัขบางตัวอาจหวงไม่ให้คนแปลกหน้าเข้าใกล้
- ถ้ากำพรว้าแม่หรือแม่มีน้ำนมไม่พอควรช่วยป้อน โดยให้ดูดจากขวด
- หลังป้อนนมใช้สำลีชุบน้ำอุ่นเช็ดรอบๆอวัยวะเพศและทวารหนัก
- ทำความสะอาดรอบตา ปาก หูด้วยสำลีชุบน้ำอุ่น
- ตัดเล็บให้เพื่อไม่ให้ตะกายจนเกิดแผลที่ราวนมแม่
- ติดตามการเจริญเติบโต

โรคที่สำคัญในสุนัข

- โรคไข้หัดสุนัข (Canine Distemper)
- โรคลำไส้อักเสบติดต่อ (Canine Viral Enteritis, CVE)
- โรคพิษสุนัขบ้า (Rabies)
- พยาธิภายนอก
 - หมัด เห็บ
 - โรคจี้เรื้อน
 - โรคกลาก
- พยาธิภายใน
 - พยาธิหนอนหัวใจ
 - พยาธิตัวกลม
 - พยาธิตัวแบน
 - พยาธิเส้นน้ำ

โรคไข้หัดสุนัข

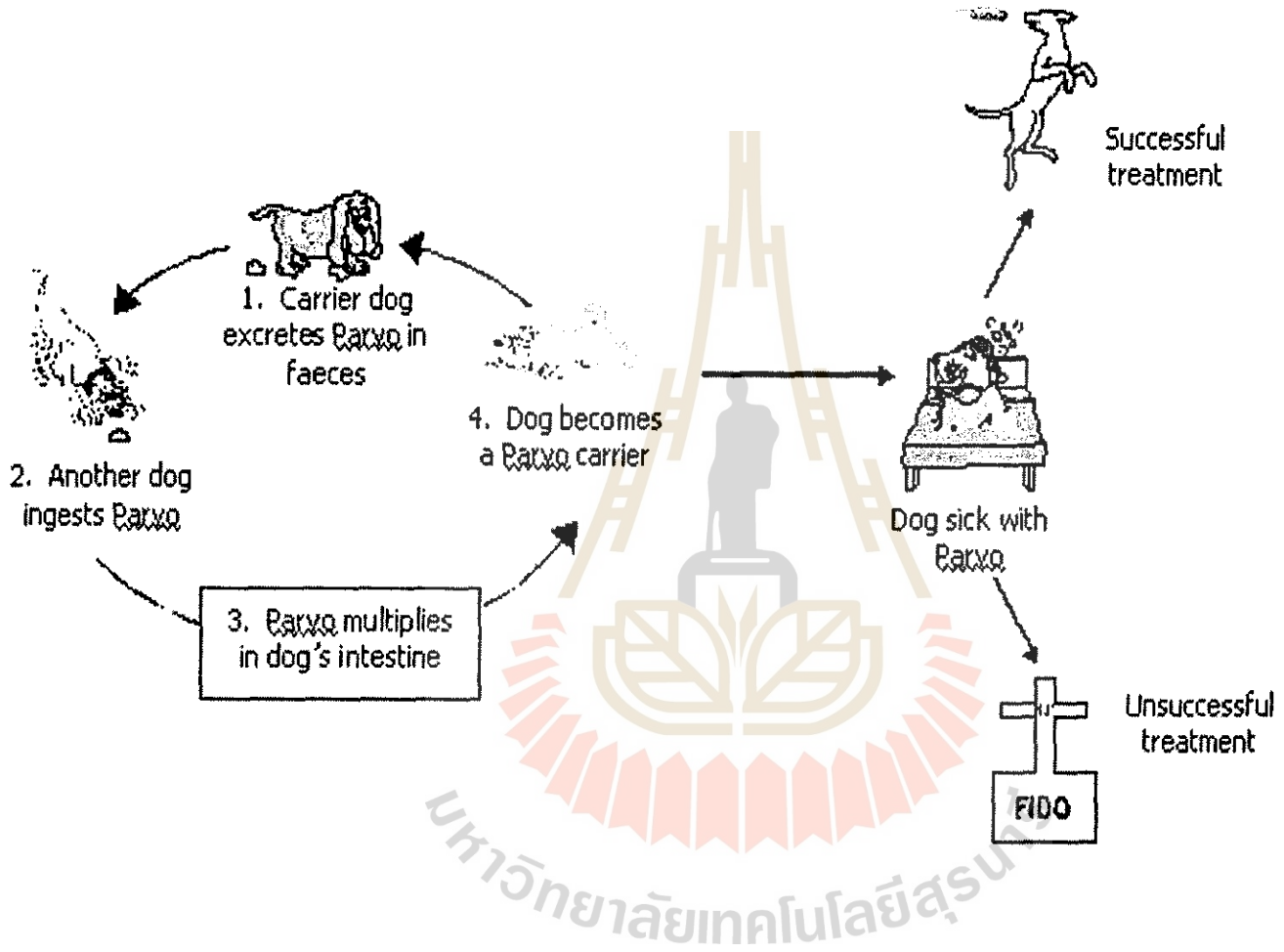
อาการ

▲ This sad young puppy with crusting around his eyes and nose has distemper. Though the disease is not always fatal, affected dogs often have to be put to sleep.

โรคลำไส้อักเสบติดต่อ

การเกิดโรค

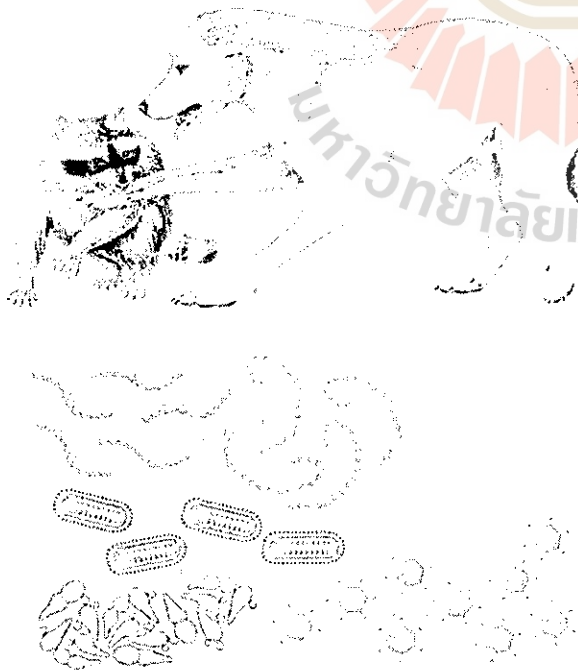

โรคพิษสุนัขบ้า

อาการ

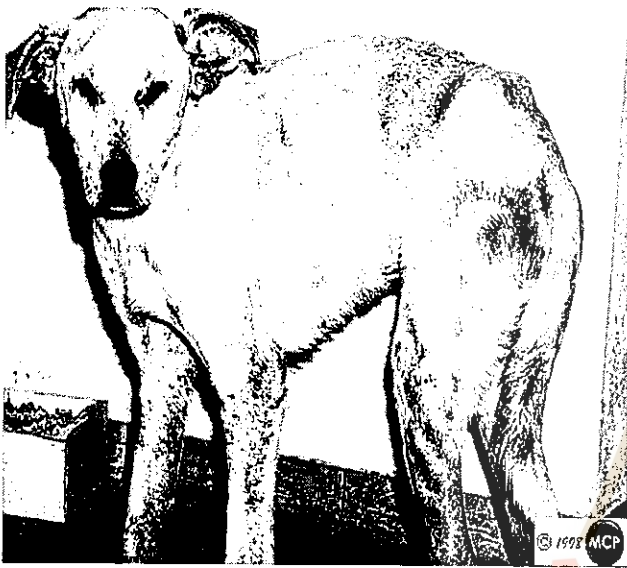

การติดต่อ

พยาธิภายนอก

ขี้เรื้อนแห้ง

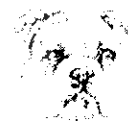
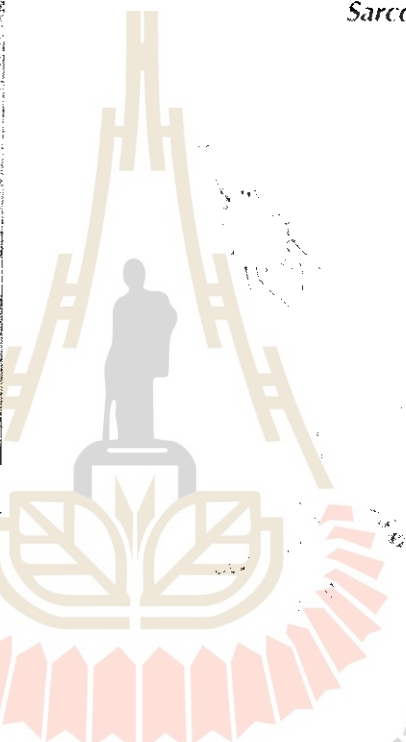
Hill's Atlas of Veterinary Clinical Anatomy
Sarcoptes

95

It is characterized by intense pruritus, skin excoriation, and the formation of thick crusts.

Intense and persistent pruritus is the cardinal sign.

The pruritus is usually worse at night and during warm weather.

Sarcoptes

Diagnostic Plan

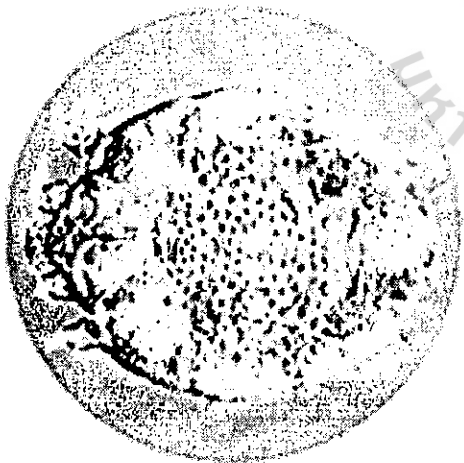
- 1. History and physical examination
- 2. Microscopic examination of skin scrapings

Therapeutic Plan

- 1. Topical acaricides
- 2. Systemic acaricides

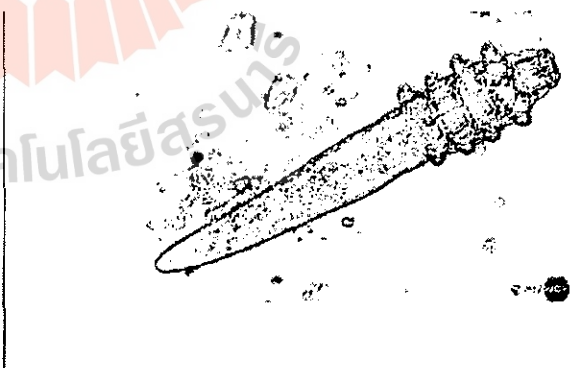
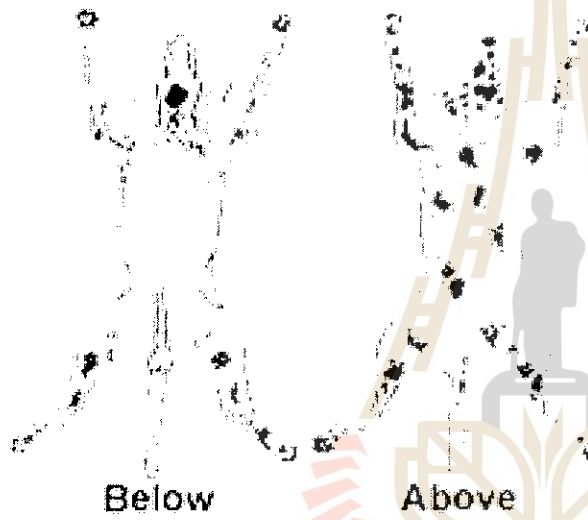
Dietary Plan

- 1. No special diet
- 2. Supportive care

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

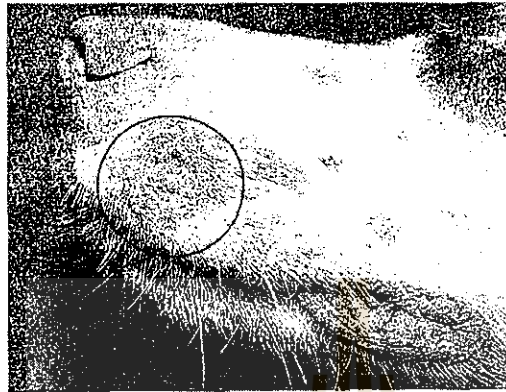
ขี้เรื้อนเปียก

DEMODEX

กลาก

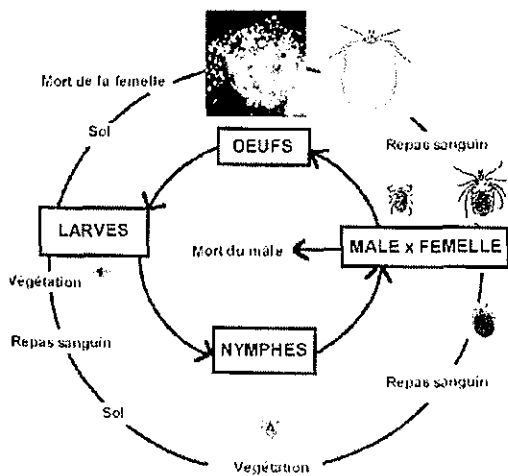
Ring Worm

เห็บ (TICK)

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

Adult ticks lay thousands of eggs, which undergo two stages: larva to nymph and nymph to adult.

Larvae, nymphs, and adults feed on blood and lymph.

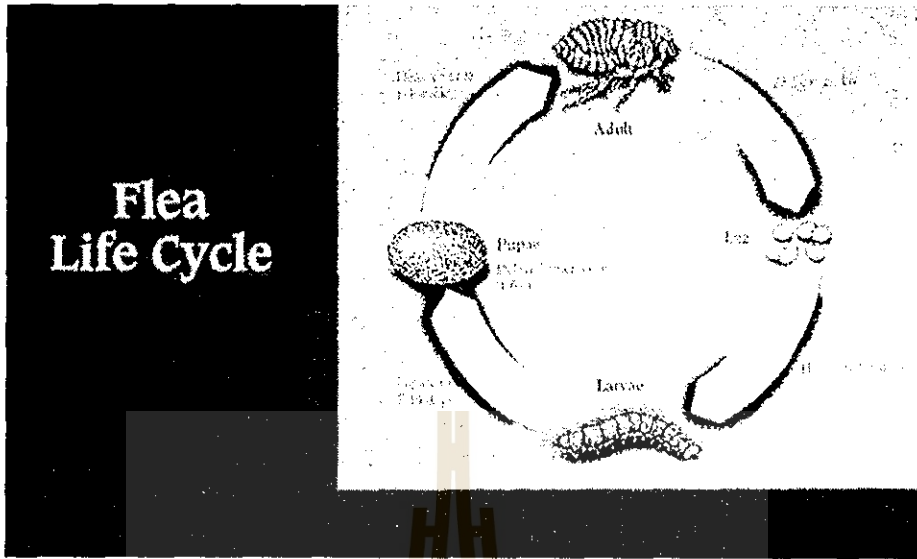
Dermacentor variabilis larvae and nymphs feed on small mammals and drop off between meals.

Adults feed on pigs.

Rhipicephalus sanguineus larvae, nymphs, and adults all feed on pigs.

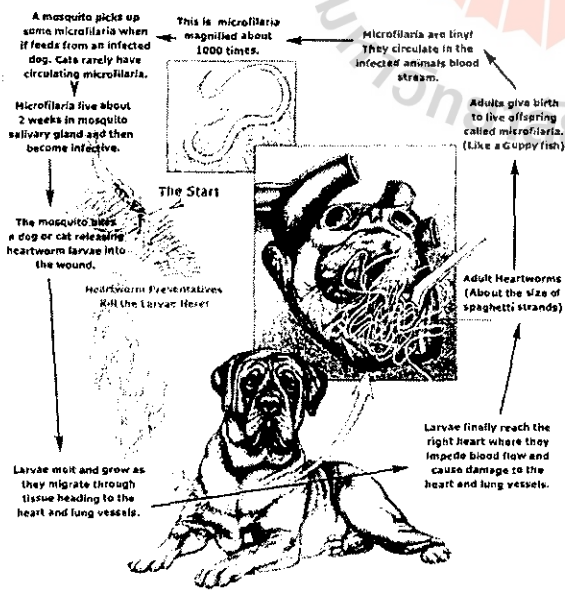

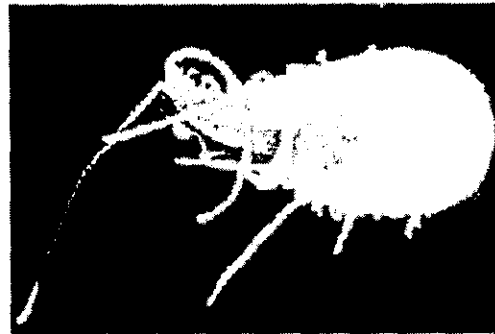
หมัด (FLEA)

พยาธิภายใน

พยาธิหนอนหัวใจ

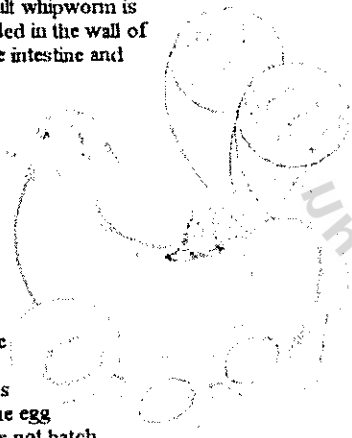

Giardia

Dairy Atlas of Veterinary Clinical Parasitology Whipworms

The adult whipworm is embedded in the wall of the large intestine and cecum.

Infective larva develops inside the egg but does not hatch unless the egg is swallowed.

Eggs are passed in the feces.

Dairy Atlas of Veterinary Clinical Parasitology Hookworms

Pups may ingest milk containing larvae.

Adult hookworms are bloodsucking parasites of the small intestine.

Infective larvae are ingested or penetrate the skin.

Infective third-stage larvae in the environment.

Eggs are passed in the feces.